

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS

Biudžetinė įstaiga, Laisvės al. 103, 44291 Kaunas, tel. (8 37) 46 62 42, faks.: (8 37) 42 47 43, el. p.

kauno.apylinkes@teismas.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302942349

Arūnas Purvainis

KAUNO APYLINKĖS TEISMO VEIKLOS SRIČIŲ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS

2023 m. gruodžio 4 d. Nr. V4-1817

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsniu, 2012 m. spalio 12 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-158-(7.1.2) patvirtinta Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodika (redakcija nuo 2021 m. vasario 3 d.) (toliau – Metodika), Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246, Kauno apylinkės teismo pirmininko 2023 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. V-207 patvirtintu Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kauno apylinkės teisme aprašu (toliau – ir Aprašas), Kauno apylinkės teismo 2023 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtintu Kauno apylinkės teismo antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planu 2023-2024 metams, atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas Kauno apylinkės teismo veikloje laikotarpiu nuo 2022 m. liepos 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atliko Kauno apylinkės teismo teisėjo vyresnioji padėjėja – subjektas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą – Indrė Cvilikaitė.

Kauno apylinkės teismo pirmininko 2023 m. lapkričio 16 d. įsakymo Nr. V-255 „Dėl Kauno apylinkės teismo veiklos sričių korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo“ pagrindu korupcijos pasireiškimo tikimybė vertinama šiose Kauno apylinkės teismo (toliau – ir Teismas) veiklos srityse, nesusijusiose su teisingumo vykdymu:

1. Teismo tvarkomų, administruojamų registų ir bendro naudojimo duomenų bazių technologinio suderinamumo ir tarpusavio sąveikos koordinavimas bei juose tvarkomų duomenų apsaugos užtikrinimas;
2. Teismo tvarkomų, administruojamų registų ir bendro naudojimo dokumentų bazių kūrimo ir tvarkymo koordinavimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas vertinamosiose srityse atliktas pagal Metodikos 9, 10, 12.1 - 12.4, 13 punktuose numatytus kriterijus.

Atliekant vertinimą naudoti teisės aktų ir dokumentų turinio analizės, prieinamos informacijos stebėjimo ir analizavimo metodai bei kontaktinio interviu metodas su Kauno apylinkės teismo informacinių technologijų skyriaus vedėju, aptariant Aprašo 1 priede nurodytus klausimus.

Teismo tvarkomų, administruojamų registų ir bendro naudojimo duomenų bazių technologinio suderinamumo ir tarpusavio sąveikos koordinavimo bei juose tvarkomų duomenų apsaugos užtikrinimo korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas atliekamas nustačius, kad šioje srityje nustatyti du korupcijos tikimybės egzistavimą lemiantys kriterijai (pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas ir daugiausiai priima sprendimus, kuriems nereikia kito teismo subjekto patvirtinimo) ir du korupcijos pasireiškimo tikimybės egzistavimą lemiantys veiksniai (vidiniai ir darbo proceso).

Teismo tvarkomų, administruojamų registų ir bendro naudojimo dokumentų bazių kūrimo ir tvarkymo koordinavimo korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas atliekamas nustačius, kad šioje srityje identifikuoti trys korupcijos tikimybės egzistavimą lemiantys kriterijai (pagrindinės

funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas, daugiausiai priima sprendimus, kuriems nereikia kito teismo subjekto patvirtinimo, naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija) ir du korupcijos pasireiškimo tikimybės egzistavimą lemiantys veiksniai (vidiniai ir darbo proceso).

Atliekant šių sričių vertinimą analizuoti vidaus teisės aktai: Kauno apylinkės teismo Informacinių technologijų skyriaus nuostatai (toliau – ir Nuostatai), darbo su Lietuvos teismų informacine sistema LITEKO tvarkos Kauno apylinkės teisme aprašas, informacinių technologijų skyriaus vyresniojo specialisto (informatiko) pareigybės aprašymas, informacinių technologijų skyriaus vyriausiojo specialisto (informatiko) pareigybės aprašymas, informacinių technologijų skyriaus vedėjo pareigybės aprašymas.

Vertinimo metu nustatyta, kad Kauno apylinkės teismas neadministruoja registų ir duomenų bazių. Kauno apylinkės teismas yra registų, duomenų bazių ar/ir informacinių sistemų naudotojas ir savo veikloje turi galimybę iš trečiosioms šalims priklausančių registų, pvz. turto areštų aktų registro, hipotekos registro, Sodros duomenų bazės, gauti informaciją, ar ją pateikti, taip pat vesti informaciją apie bylos nagrinėjimą, proceso šalis ir kitus duomenis į Lietuvos teismų informacinę sistemą LITEKO, tačiau pats šių registų neadministruoja ir informacijos netvarko. Atsižvelgiant į tai nėra galimybės organizuoti ir tokių registų, duomenų bazių ir/ar sistemos kūrimo koordinavimo, plėtros, tvarkymo, technologinio suderinamumo, tarpusavio sąveikos ir juose tvarkomų duomenų apsaugos užtikrinimo.

Kauno apylinkės teismo informacinių technologijų skyrius, nepriklausomai nuo to, kad Nuostatuose yra išskirti uždaviniai koordinuoti bei kontroliuoti teismo tvarkomų ir administruojamų registų plėtrą, koordinuoti šių registų ir bendro naudojimo duomenų bazių kūrimą ir tvarkymą, kontroliuoti jų technologinį suderinamumą ir tarpusavio sąveiką bei užtikrinti juose tvarkomų duomenų apsaugą (Nuostatų 7.3. punktas) ir koordinuoti teismo valdomų bei tvarkomų duomenų perdavimo tinklų kūrimo ir plėtros įgyvendinimą, kontroliuoti nurodytų tinklų technologinį suderinamumą bei tarpusavio sąveiką, tokių funkcijų, išskyrus bendro naudojimo duomenų/dokumentų perdavimo tinklų kūrimą ir plėtros įgyvendinimą, iš esmės nevykdo. Pažymėtina, kad Kauno apylinkės teismo Vidaus kontrolės politikoje nurodyta, jog Teismo veiklos rizika gali kilti dėl veiksnių, dėl kurių Teismo veiklos tikslai nebus įgyvendinti arba bus įgyvendinti netinkamai ir dėl to teismas gali patirti nuostolių, todėl turi būti imamasi priemonių, kurios padėtų tokią riziką sumažinti ar pašalinti (12, 13 punktai). Atsižvelgiant į tai, kad Informacinių technologijų skyriaus Nuostatuose klaidingai suformuoti skyriui išskirti uždaviniai, dėl ko gali kilti rizikų organizuojant skyriaus darbuotojų darbą, keliant skyriui ir jo darbuotojams individualius tikslus, taip pat jiems mėginant juos įgyvendinti, tikslinga imtis priemonių ir atnaujinti skyriaus veiklą reglamentuojančius vidaus teisės aktus – Nuostatus ir atitinkamai pareigybių aprašymus, siekiant užtikrinti, kad skyriaus veikla būtų išsamiai reglamentuota, pagal realiai skyriaus kompetencijai priskiriamas veiklas.

Vertinimo metu tikrinta bendro naudojimo duomenų/dokumentų perdavimo tinklų kūrimo ir plėtros įgyvendinimo sritis. Tiriamuoju laikotarpiu nenustatyta jog būtų padaryta ar galimai padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba kitas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas. Nurodytoje srityje nenaudojama tarnybos paslaptį sudaranti informacija, tačiau disponuojama neviešo pobūdžio informacija.

Analizuojant bendro naudojimo duomenų/dokumentų perdavimo tinklų kūrimo ir plėtros įgyvendinimo sritį nustatyta, kad iš esmės skyriaus veikloje laikomasi šiuo metu galiojančių teismo vidaus teisės aktų ir atitinkamai užtikrinama vidaus kontrolės sistema – vadovaujantis bendromis nuostatomis, sprendimai priimami skyriaus vedėjui perduodant informaciją Kauno apylinkės teismo kanceliariui, atliekamos procedūros pradedamos tik esant pagrindui ir skyriaus darbuotojai vienasmeniškai sprendimų, nepriima, todėl informacija, apie jų teikiamų pasiūlymų projektus viešai neskelbiama. Vis tik pastebėta, kad analizuotu laikotarpiu jokie vidaus teisės aktų, susijusių su aptariama veiklos sritimi, pakitimai nebuvo atlikti, nors ši teismo veiklos sritis nėra pakankamai išsamiai reglamentuota, nenustatytos bendro naudojimo duomenų/dokumentų perdavimo tinklų kūrimo ir plėtros įgyvendinimo procedūros, atsakingi asmenys ir jų užduočių pasiskirstymas, o kontrolės procedūra numatyta tik remiantis bendromis Nuostatose numatytomis normomis, todėl

šioje srityje vidaus kontrolės sistema nėra pakankamai aiški, dėl ko negali būti vertinamas jos veiksmingumas ir efektyvumas.

Priežasčių, kurių pagrindu atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas kontekste darytina išvada, kad nors analizuotu laikotarpiu pretenzijų dėl šios teismo veiklos gauta nebuvo, tačiau korupcijos rizika šioje srityje nėra valdoma visapusiškai, teisinio reglamentavimo trūkumas gali sudaryti prielaidas korupcijos apraiškoms pasireikšti ne tik esant nesąžiningiems atsakingų darbuotojų veiksams. Pažymėtina, kad interviu metu buvo nustatyta, jog šiuo metu yra kuriamas šią veiklą detaliam reglamentuojantis aprašas, todėl yra pagrindo išvadai, kad naujas reglamentavimas prisidės prie vidaus kontrolės visapusiško įgyvendinimo, veiklos efektyvumo ir veiksmingumo užtikrinimo bei sumažins rizikas korupcijos apraiškoms pasireikšti.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siekiant visapusiškos atitikties Kauno apylinkės teismo Vidaus kontrolės politikai siūloma:

- inicijuoti Informacinių technologijų skyriaus nuostatų ir pareigybių aprašymų atnaujinimą, suformuluojant skyriaus darbuotojų kompetenciją ir Teismo veiklą atitinkančias užduotis;
- korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo aprašymą pateikti susipažinti asmenims, rengiantiems analizuotą veiklos sritį naujai reglamentuojančio norminio teisės akto projektą.

Subjektas, atsakingas už korupcijai atsparios
aplinkos kūrimą
Kauno apylinkės teismo
teisėjo vyresnioji padėjėja

Indrė Cvilikaitė